

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Евгени Петров Танчев

на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен

ДОКТОР

Област на висше образование. Социални, стопански и правни науки.

Професионално направление: Право.

Научна специалност: Конституционно право.

Автор на дисертационния труд:

докторант **СИБИЛА БОЖИДАР ИГНАТОВА**,

редовен докторант към катедра

„Конституционноправни науки” при Юридически факултет на

СУ „Св. Климент Охридски”

Тема на дисертационния труд:

**ЗАЩИТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА ПРЕД КОНСТИТУЦИОННИТЕ
СЪДИЛИЩА В ЕВРОПА**

1. Кратки биографични данни за докторанта

Сибела Игнатова е родена в гр. София. Средното си образование завършва в 142 СОУ „Веселин Ханчев” с преподаване на руски и английски език. През 2001 г. завършва Юридическия факултет към СУ „Св. Климент Охридски”, а през 2006 г. придобива магистърска степен по немско право в Юридическия факултет на Людвиг Максимилианс Университет Мюнхен, Германия. От 2002 г. до момента Сибела Игнатова е адвокат към Софийската адвокатска колегия. Сибела Игнатова е зачислена за редовен докторант през 2008 г. в катедра Конституционноправни науки на Юридически факултет, СУ „Св. Климент Охридски”, със Заповед на Ректора № РД 20-291 от 12.02.2008г. През тригодишния срок на редовната докторантура Сибела Игнатова е положила всички изпити от докторантския минимум по специалността според индивидуалния план. През 2010 г. с помощта на Германската служба за академичен обмен (ДААД) докторантът изследва немска литература във връзка с дисертационния си труд в катедрата по публичноправни науки на проф. Папиер, в Людвиг Максимилианс Университет Мюнхен, Германия. Със Заповед на Ректора № РД 20-602 от 29.03.2011 г. Сибела Игнатова е отчислена с право на защита, считано от 10.02.2011 г.

Докторант Сибела Игнатова е изготвила дисертационен труд, който „съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания” съгласно изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и чл. 27 от Правилника към ЗРАСРБ.

Сибела Игнатова е представила автореферат според изискванията на нормативната уредба, който отразява основните резултати постигнати в дисертационното изследване. В автореферата дисертантът посочва четири отпечатани публикации, свързани с дисертационния труд.

2. Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е на тема „Защита на основните права пред конституционните съдилища в Европа”. Обемът на представения дисертационен труд е 308 страници (без да се броят съдържанието, приложенията и библиографията). Библиографската справка, която е приложена, съдържа общо 144 заглавия на 5 езика (български, английски, немски, руски и френски), от които 103 на кирилица и 41 - на латиница. Всички заглавия са цитирани в дисертационния труд. Бележките под линия са над 900 на брой.

Дисертационният труд в структурно отношение се състои от въведение, три глави, с подраздели и заключение. Глава I е посветена на конституционализма и основните права на човека и гражданина. Глава II разглежда основните модели на конституционното правосъдие и Конституционния съд на България. Глава III представя механизмите за защита на основните права. Въз основа на извършения теоретичен и сравнителноправен анализ са направени предложения *de lege ferenda* за въвеждане на конституционна жалба в България. Обоснована е необходимостта от закрепване на конституционно ниво на този институт и за промени в Закона за Конституционния съд.

Представеният за обсъждане труд е първото самостоятелно изследване в българската правна литература, посветено на проблема за защита на основните права пред конституционните съдилища в Европа.

3. Бележки по дисертационния труд

В дисертационния труд е представен теоретичният фундамент на основните права на човека и гражданина. Анализирани е уредбата на основните права в националните конституции и в международноправните актове. Посочени са средствата и способите за защита на основните права на национално и наднационално ниво. Разкрити са същността, предимствата и недостатъците на института на конституционната жалба. Представено е сравнителноправно изследване на този институт в държавите, в които той се прилага. В дисертацията е разгледан дебатът относно въвеждането на конституционната жалба в България по време на приемането на Конституцията на Република България и са анализирани вижданията на конституционноправната доктрина. Темата за въвеждането на конституционната жалба се обсъжда в българската конституционноправна литература. Въпросът за въвеждането на конституционната жалба е анализиран от проф. Н. Неновски, проф. Сн. Начева, проф. Е. Друмева, проф. М. Карагъзова-Финкова и др. Въз основа на практиката по прилагането на конституционната жалба в някои европейски страни е обоснована необходимостта от въвеждането на този институт и в България.

Докторантът се е справил добре, защото представеният дисертационен труд е първото цялостно самостоятелно изследване в Република България, посветено на защитата на основните права пред конституционните съдилища в Европа. Основният акцентът в изследването е разкриване на еволюирания европейски модел на конституционен контрол, при който конституционните съдилища осигуряват едновременно върховенството на Конституцията и защитата на основните права. Във връзка с това са представени конституционните реформи в Белгия от 2007 г., и във Франция от 2008 г. и активната роля при защитата на основните права на конституционните съдилища в Централна и Източна Европа. В раздел трети на Трета глава са направени конкретни предложения за промяна в действащата правна уредба. Предложенията са направени въз основа на анализа на прилагането на института на конституционната жалба в други европейски страни.

В заключението са обобщени анализиранияте въпроси за защитата на основните права пред конституционните съдилища в Европа. Направеният преглед на изследваните европейски страни показва, че наред със съдебната защита активна роля за защита на основните права имат и конституционните съдилища. Защитата на основните права придобива нови измерения и с оглед членството на България в ЕС.

Въз основа на направения теоретичен и сравнителноправен анализ в заключението се обобщава, че въвеждането на конституционната жалба ще допринесе за укрепване на доверието на гражданите към държавните институции и ще бъде удовлетворен вторият елемент на правовата държава – справедливостта.

Дисертационният труд доказва по убедителен начин доброто познаване на теоретическия и практическо-правен аспект на проблема – защита на основните права. Това е постигнато чрез историческия, сравнителноправния и функционалния метод на

изследване. В дисертационния труд е представена богатата по обем и съдържание практика на конституционните съдилища (български и европейски).

4. Заключение

В заключение смятам, че изследването съдържа редица приноси моменти за конституционната теория и практика. Предметът на дисертационния труд е актуален. Трудът се отличава с добри теоретични познания и юридически език. Кандидатът отговаря на критериите, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България и чрез изготвения дисертационен труд на тема „Защита на основните права пред конституционните съдилища в Европа” доказва способността си за самостоятелно научно изследване. Въз основа на това предлагам на Научното жури да присъди на редовния докторант Сибила Божидар Игнатова образователната и научна степен

доктор проф. д-р.Евгени Танчев

София, 17.04.2012 г